

ringmärkningen vid
Falsterbo
Fågelstation
2001

RINGING AT FALSTERBO BIRD OBSERVATORY 2001

Under 2001 ringmärktes 26 652 fåglar av 113 arter vid Falsterbo (medeltal 1980-2000: 23 905). Sex av dessa arter fångades i fyrsiffriga antal (gårdsmyg, rödhake, rörsångare, lövsångare, kungsfågel och blåmes) och utgjorde 72% av totalsumman. För andra året i rad fångades mycket kungsfågel (6 200). Dessutom var flera invasionsarter t.ex. större hackspett, stjärtmes, blåmes och gråsiska relativt talrika. Under sensommaren fortsatte fångsten av kentska tärnor m.m. vid Nabben.

Denna rapport innehåller en redovisning av årets fångstsummor samt några kortfattade kommentarer till dessa, till de långsiktiga trenderna i fångstsiffrorna och till de återfynd som har rapporterats.

AV **LENNART KARLSSON, SOPHIE EHNBOB, PETER OLSSON OCH GÖRAN WALINDER**

ENLIGT DE STANDARDISERADE fångstrutiner som följts sedan 1980, bedrevs daglig fångst vid Fyren under både vår (21 mars - 10 juni) och höst (21 juli - 10 november), samt i vassarna på Södra Flommen (21 juli - 30 september). Endast under dagar med ihållande nederbörd eller hård vind inställdes verksamheten. Den dagliga fångsttiden var, precis som tidigare, minst fyra timmar under våren och minst sex timmar under hösten från gryningen räknat. Som fångstredskap användes endast slöj-när (max. 20 pÅ vardera lokalen).

I denna rapport behandlas endast data fr.o.m. 1980, om ej annat anges. I jämförelser mellan fångstsiffror från olika år avser uttrycken "medel-tal", "normalt" etc. tioårsmedeltalet 1983-92, vilket även valts som index 100 vid trendberäkning-ar etc. Eventuella klockslag anges alltid i svensk normaltid.

Totalt ringmärktes 26 652 fåglar av 113 arter. Det är den nionde högsta årssumman under de 22 åren med standardiserad fångst (min - max: 14 387 (1995) - 37 286 (1988)). Ungefär 95% av fåglarna märktes inom det standardiserade pro-grammet. Av de övriga ringmärktes 658 fåglar av 32 arter på Nabben inom ett projekt för att fånga kentska tärnor, resten märktes på andra lokaler och/eller som boungar. Märkningen på Nabben är också anledningen till att det totala antalet, 113, är en tangering av det näst högsta antalet arter någonsin, endast överträffat av 121 arter 1965 (Roos 1984). Totalsummans fördelning på arter och säsonger redovisas i Appendix tillsam-mans med respektive medelvärden. Säsongssum-morna från Fyren och Flommen är också med någ-ra få undantag direkt jämförbara med motsvaran-de uppgifter i ringmärkningsrapporterna för 1980-2000, publicerade i ANSER 1981-99 och Fåglar i Skåne, 2000-01.

FYREN 21 MARS - 10 JUNI Vårens totalsumma blev 2 653 fåglar av 54 arter, vilket är knappt 2/3 av medelvärdet (4 304). De talrikaste arterna var som alltid lövsångare (958) och rödhake (377). Övriga arter med tresiffriga summor var järnsparv (193), kungsfågel (141) och gårdsmyg (104). Någon effekt av massflyttningen av kungsfågel hösten 2000 märktes alltså inte i vårens fångst, summan ligger t.o.m. under medeltalet.

Med en låg total säsongssumma så var det givet-vis fler arter som låg långt under sina respektive

medelvärden än tvärtom. Endast tre arter, varav två mycket fåtaliga, låg högt över sina medelvär-den (Tabell 1). Hos gårdsmyg och brandkronad kungsfågel ligger de höga summorna väl i linje med den långsiktiga ökning vi har konstaterat hos bägge dess arter. Hos björktrasten beror den höga summan huvudsakligen på en ökning av det loka-la beståndet. Några andra arter som låg strax över sina medeltal var järnsparv, gransångare och grön-fink (se Appendix). Noterbart är att alla sex arterna är kort- eller medeldistansflyttare. Ingen av de långflyttande arterna, förutom den fåtaliga blåha-ken, uppnådde ens sitt medeltal.

I gruppen "långt under medelvärdet" återfinns en rad långdistansflyttare. Bland arterna i Tabell 1 tillhör nio av 13 denna kategori. Fångsten av lång-distansflyttare är, som så många gånger tidigare på-pekats, mycket väderberoende under våarna och signifikanta trender i fångstsiffrorna är betydligt ovanligare än i höstmaterialet. I många fall stämmer dock de låga siffrorna överens med tendensen i höstsiffrorna, t.ex. hos näktergal, trädgårdssångare, lövsångare och svartvit flugsnappare, medan de avviker hos t.ex. rörsångare och svarthätta.

Under respektive medeltal hamnade även sum-morna för några kort- och medeldistansflyttare bl.a. rödhake, taltrast, bofink och grönsiska. Anta-let rödhakar (377) är faktiskt det lägsta i hela serien sedan 1980. En anledning till detta kan vara den långvariga perioden med kyligt väder i april. När omslaget till stabilar och varmare väder kom den 21-22 fick vi därtill bara en liten känning av de stora mängder fåglar, som då sannolikt flyttade norrut på ett par dagar. Totalt visar siffrorna för rödhaken en negativ men inte signifikant trend under våarna 1980-2001 (Spearman's Rangkor-relationskoefficient (R_s) = -0,362, $p < 0,10$). Fångsten enbart i maj visar däremot en signifikant nedgång (R_s = -0,427, $p < 0,05$). Detta kan tolkas som en effekt av tidigare ankomstdatum till följd av de mildare vintrarna under senare år. Median-datum visar dock inte någon tendens till tidigare-läggning, trots att korrelationen till fångsten i maj är mycket stark (r = 0,80). Kanske är det snarare så att en del av populationen minskar och att denna del i högre grad än andra passerar Falsterbo i maj?

Några frontalkollisioner mellan varma och kalla luftmassor, som ibland kan medföra stora ansam-lingar av flyttfåglar i Sydsåne, upplevde vi inte denna vår. Säsongens högsta dagssumma blev där-

tabell 1

FYREN Exceptionellt höga eller låga säsongssummor för några arter våren 2001 (21 mars - 10 juni). Se även Appendix.

Some species showing exceptionally high or low seasonal totals in spring 2001 (Lighthouse Garden 21 March - 10 June). See also Appendix.

Höga säsongssummor / High seasonal totals	2001	1983-92
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	104	55
Björktrast <i>Turdus pilaris</i>	16	2
Brandkronad kungsfågel <i>Regulus ignicapillus</i>	9	2
Låga säsongssummor / Low seasonal totals	2001	1983-92
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	377	979
Näktergal <i>Luscinia luscinia</i>	9	20
Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	65	99
Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	41	63
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	42	64
Kärrsångare <i>Acrocephalus palustris</i>	6	15
Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	15	31
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	43	71
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	958	1554
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	3	20
Svartvit flugsnappare <i>Ficedula hypoleuca</i>	10	49
Törnskata <i>Lanius collurio</i>	5	27
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	95	144
Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	47	147

tabell 2

FYREN Högsta dagssummor under våren 2001 (21 mars - 10 juni).

Highest daily totals during spring 2001 (Lighthouse garden 21 March - 10 June).

Datum Date	Dagssumma Daily total	Talrikaste arter Most numerous species
21 apr.	212	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i> 142 Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i> 22
1 maj	201	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i> 125 Rödhake <i>Erithacus rubecula</i> 19 Ärtsångare <i>Sylvia curruca</i> 17
16 maj	118	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i> 97
28 april	103	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i> 72 Rödhake <i>Erithacus rubecula</i> 10
22 maj	101	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i> 67 Ärtsångare <i>Sylvia curruca</i> 9

tabell 3

OVANLIGARE ARTER ringmärkta vid Falsterbo 2001, samt totala antalet 1980-2001.
Some rare species (at Falsterbo) ringed in 2001 and total number 1980-2001.

Arter <i>Species</i>	Lokaler och datum <i>Sites and dates</i>	Summa 1980-2001 <i>Sum 1980-2001</i>
Svarttärna <i>Chlidonias niger</i>	Nabben 11, 14 sept.	3
Vitvingad tärna <i>Chlidonias leucopterus</i>	Nabben 18 aug.	1
Nattskärra <i>Caprimulgus europaeus</i>	Fyren 22 maj	4
Trädlärka <i>Lullula arborea</i>	Fyren 6 okt.	23
Forsärla <i>Motacilla cinerea</i>	Fyren 21 sept.	9
Ringtrast <i>Turdus torquatus</i>	Fyren 28 apr.	15
Dubbeltrast <i>Turdus viscivorus</i>	Falsterbo 19, 26 mar.	17
Trastsångare <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Flommen 25 jul.	31
Höksångare <i>Sylvia nisoria</i>	Fyren 23 maj, 22 aug., 1 sept. (2 ex)	28
Taigasångare <i>Phylloscopus inornatus</i>	Fyren 19 sept.	16
Brandkr. kungsfågel <i>Regulus ignicapillus</i>	Fyren 9 apr., 1 sep., 5 okt., 1 nov.	99
Nötväcka <i>Sitta europea</i>	Fyren 15 maj	29
Trädg.trädkrypare <i>Certhia brachydactyla</i>	Fyren 24 apr., 20 okt.	14
Mindre korsnäbb <i>Loxia recurvirostra</i>	Fyren, Flommen 7 jul., 4 aug., 8 sept.	86

Nattskärra *Caprimulgus europaeus* 3k+ hane, Fyren 22 maj 2001 (Foto: Sophie Ehnborn).

för "bara" 212 fåglar 21 april (Tabell 2). Då fångades bl.a. 22 gransångare, vilket är den högsta dagssumman för denna art under samtliga vårsånger. Noteras bör kanske också 8 maj då fem blåhakar fångades, vilket är näst högsta dagssumman någonsin. Dagarna innan (5-7/5) rastade 50, 60 resp. 60 blåhakar på Christiansø, Bornholm (Christiansø Feltstations hemsida) och den 6-7/5 ringmärktes 25 ex vid Ottenby (Ottenby Fågelstations dagbok). En tänkbar förklaring till denna massförekomst av blåhakar är att fåglarna vid passagen över Östersjön från Baltikum mot Skandinavien mötte en front, som sträckte sig i nord-sydlig riktning och framför vilken det dessutom blåste nordliga vindar. Andra ovanliga inslag i fångsten framgår av Tabell 3 och exemplifieras på bilderna nedan.

FYREN 21 JULI - 10 NOVEMBER Under höstsäsongen ringmärktes 19 459 fåglar av 68 arter vid Fyren, vilket är långt över medeltalet (12 687). Liksom i fjol var kungsfågeln talrikast (6 035). Fyrsiffriga antal uppnåddes dessutom för gärdsmyg (1254), rödhake (2999) och blåmes (4200). Av de ovannämnda fyra arterna hör tre hemma i gruppen kort- eller medeldistansflyttare och den fjärde (blåmesen) är en partiell flyttare/invasionsart. Även de flesta andra arter, som fångades i högre antal än normalt, t.ex. taltrast, gransångare, bofink och domherre hör till någon av dessa båda grupper (Tabell 4). Precis som under våren hittar vi även brandkronad kungsfågel i denna kategori.

Bland långflyttarna var det endast svarthätta och grå flugsnappare som var ovanligt talrika (se tabell 4). Svarthättan ökar även långsiktigt, medan

Trädlärka *Lullula arborea* 1k, Fyren 6 okt. 2001. (Foto: PG Bentz)

Gransångare ssp. *tristis*, *Phylloscopus collybita tristis* 1k, Fyren 27 okt. 2001 (Foto: PG Bentz).

Forsärla *Motacilla cinerea* 1k, Fyren 21 sept. 2001, (Foto: Sophie Ehnborn).

tabell 4

FYREN & FLOMMEN Exceptionellt höga eller låga säsongssummor för några arter hösten 2001 (Fyren 21 juli - 10 november samt Flommen 21 juli - 30 september). Siffror från Flommen anges med ett F efter artnamnet, och endast arter med hela flyttningsperioden inom fångstperioden har valts. Se även Appendix.

Some species showing exceptionally high or low seasonal totals in autumn 2001 (Lighthouse Garden 21 July - 10 November, Flommen Reeds 21 July - 30 September). Figures from Flommen are indicated by the F after the species, and only species whose migration period is within the trapping season were selected. See also Appendix.

Höga säsongssummor / High seasonal totals	2001	1983-92
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	1254	452
Rödake <i>Erithacus rubecula</i>	2999	2050
Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	327	187
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	160	93
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	256	110
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	6035	1851
Brandkronad kungsfågel <i>Regulus ignicapillus</i>	7	1
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	115	78
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	301	144
Domherre <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	263	54

Låga säsongssummor / Low seasonal totals	2001	1983-92
Backsvala <i>Riparia riparia</i> F	15	54
Ladusvala <i>Hirundo rustica</i> F	90	157
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	112	162
Gulärta <i>Motacilla flava</i> F	29	51
Buskskvätta <i>Saxicola rubetra</i> F	24	57
Stenskvätta <i>Oenanthe oenanthe</i>	2	12
Kärrsångare <i>Acrocephalus palustris</i> F	68	110
Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i> F	1527	2162
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	152	210
Grönsångare <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	10	19
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	694	1259
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	1	21
Gråsparv <i>Passer domesticus</i>	2	13
Pilfink <i>Passer montanus</i>	10	104
Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	4	70
Sävsparv <i>Emberiza schoeniclus</i>	12	28

vi inte kan finna någon god förklaring till antalet grå flugsnappare, annat än att 50 av fåglarna fångades under tre dagar med "flugsnapparväder" (dissigt med regn av och till) runt 20 september. Några av långflyttarna, bl.a. rödstjärt, ärt- och törnsångare, låg nära sina respektive medeltal. Rödstjärten, som tidigare tillhörde de signifikant minskande arterna, låg nu för fjärde året i rad över med-

eltalet. De flesta arterna i gruppen, bl.a. trädpiplärka, trädgårdssångare, lövsångare och svartvit flugsnappare, låg emellertid (återigen) långt under (Tabell 4, Appendix). Även några arter bland kort- och medeldistansflyttare, bl.a. gul- och sävsparv var mycket fåtaliga. Hos gulsparven övervintrar en del av populationen norr om Falsterbo och denna andel har ökat, sannolikt på grund av

tabell 5

INVASIONSARTER HÖSTEN 2001 - antal ringmärkta fåglar (Fyren) jämfört med tidigare högstanoteringar 1980-2000.
Number of ringed birds of some irruptive species during autumn 2001 (Lighthouse garden) compared to previous highest totals 1980-2000.

Invasionsarter <i>Irruptive species</i>	2001	Tidigare högsta säsongssumma (år)
Större hackspett <i>Dendrocopos major</i>	44	65 (1981)
Stjärtmes <i>Aegithalos caudatus</i>	44	116 (1983)
Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	4200	11829 (1996)
Talgoxe <i>Parus major</i>	544	1500 (1981)
Trädkrypare <i>Certhia familiaris</i>	39	74 (1988)
Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	517	2899 (1988)
Gråsiska <i>Carduelis flammea</i>	202	142* (1984)
Mindre korsnäbb <i>Loxia curvirostra</i>	17	37 (1990)
Domherre <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	263	242 (1994)

*Jämförelse endast med 1980-85 / Only compared to 1980-85

mildare vintrar. Åtminstone finns en signifikant ökning i punkttaxeringarna under midvintern i perioden 1980/81-98/99 (Svensson 2000).

För de partiella flyttarna är det naturligtvis lite haltande att jämföra med medeltal på grund av deras oregelbundna förekomst. Ett bättre sätt är att jämföra med tidigare års "invasioner" (Tabell 5). Bl.a. kan vi konstatera att det fångades fler större hackspettar 2001 än under någon tidigare höst sedan 1981. Antalet gråsiskor (202) är den högsta säsongssumman som uppnåtts utan extra hjälpmedel (bandspelare). Trots den revidering av siffrorna för gråsiska som gjorts, (Karlsson m.fl. 2002) kan vi med säkerhet endast jämföra årets gråsiskefångst med antalen under åren 1980-85. Även antalet domherrar (263) är den högsta säsongssumman någonsin. Mindre korsnäbb har inte fångats sedan 1993. För stjärtmes, blåmes, talgoxe och grönsiska kan däremot säsongssummorna närmast betraktas som "mediokra" för att vara en invasionshöst.

Kungsfågeln massuppträdande för andra året i rad väcker genast frågan: "Vilka likheter och skillnader finns mellan de bägge åren?". Fångstens tidsmässiga fördelning visar en klar skillnad (Fig. 1). Genomsnittligt mediandatum 1980-99 är 12 oktober. Hösten 2001 följde kungsfåglarna en mera normal tidtabell och mediandatum inföll 17 okto-

ber, att jämföra med extremt sena 28 oktober hösten 2000. Vi antog att en stor del av de sena kungsfåglarna hösten 2000 kunde ha östligt ursprung. I så fall borde detta inslag vara mindre hösten 2001.

Det var ungefär lika blåsigt båda höstarna under de fyra sista femdagarsperioderna (medelvind 21 okt - 10 nov: 2000: 9,0 m/s, 2001: 8,9 m/s). Däremot var frekvensen av vindar från sydostsektorn (mellan ost och syd) betydligt högre 2000 än 2001 (39% mot 18% av samtliga observationer 21 okt - 10 nov). I stället dominerade vindar från västsektorn (mellan sydväst och nordväst) under 2001 (44% mot 29% 2000 av samtliga observationer 21 okt - 10 nov), speciellt under de tio dagarna i november då sydostvindar överhuvudtaget inte förekom. Denna skillnad kan vara en orsak till att det fångades så få kungsfåglar i slutet av säsongen 2001.

Eftersom kort- och medeldistansflyttarna tillsammans med invasionsarterna dominerade höstens fångst så inföll de högsta dagssummorna under dessa arters flyttperiod (Tabell 6). Bl.a. sattes "nytt dagsrekord" 17 oktober då 3071 fåglar ringmärktes (alltså drygt 400 fler än på hela vårsäsongen...). Huvudmassan (ca 2800 fåglar) fångades fram till kl 11, då rät dimma rullade in västerifrån. Förmodligen hade dimman legat ute till havs redan under natten och där bromsat upp

tabell 6

FYREN Högsta dagssummor under hösten 2001 (21 juli - 10 november).
Highest daily totals during autumn 2001 (Lighthouse garden 21 July - 10 November).

Datum Date	Dagssumma Daily total	Talrikaste arter Most numerous species	
17 okt.	3071	Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	2264
		Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	316
		Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	163
		Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	89
6 okt.	2358	Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	1070
		Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	693
		Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	205
		Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	129
13 okt.	1632	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	1035
		Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	187
		Talgoxe <i>Parus major</i>	148
29 sept.	836	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	422
		Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	204
		Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	86
18 okt.	804	Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	356
		Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	173
		Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	103
		Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	29
		Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	25
		Trädskrypare <i>Certhia familiaris</i>	20

sträcket, vilket medförde denna enorma koncentration av rastande nattsträckare.

En rad ovanligare arter, som fångades vid Fyren under hösten, redovisas i Tabell 3. Här ska bara nämnas att taigasångaren 19 september inte var rekordtidig. Den tidigaste är från 13 september 1989 och dessutom finns en från 19 september 1985.

FLOMMEN 21 JULI - 30 SEPTEMBER Totalsumman blev 3 299 fåglar av 43 arter (medeltal 4 856), vilket är den fjärde lägsta säsongssumman (lägst: 2007; 1997) och nästan bara hälften av fjolårets summa. Vid Flommen bärs ringmärkningssiffrorna upp av ett fåtal arter, främst säv-, rör- och lövsångare, vilket tydligt framgår i Tabell 7 där de fem högsta dagssummorna visas. Antalet sävsångare (594) låg i år strax över medeltalet, medan såväl rörsångaren (1527) som lövsångaren

(694) hamnade långt under (Tabell 4, Appendix). Även ladusvala (90), buskskvätta (24) och kärrsångare (68) fångades i lägre antal än medeltalet.

Det låga antalet rörsångare är aningen svårförklarligt. Man antar spontant att det var en dålig häckningssäsong men andelen ungfåglar (76%) var exakt densamma som under 2000, då rekordmånga rörsångare fångades. Vid Kvismaren anges antalet rörsångare 2001 som "normalt" (Nielsen 2002) och vid Tåkern "relativt lågt" (Gezelius & Nilsson 2002). Naturligtvis kan det ha varit en dålig häckningssäsong, som inte kan spåras i ungfågelsandelen. Kanske var fångsten av gamla rörsångare också sämre än normalt? De gamla rörsångarna passerar i huvudsak (ca. 85%) från säsongens början 21 juli fram till omkring 20 augusti. Just under denna period var det visserligen något blåsigare under 2001 än under 2000 (i genomsnitt 5,0 mot 4,3 m/s), men det är mycket

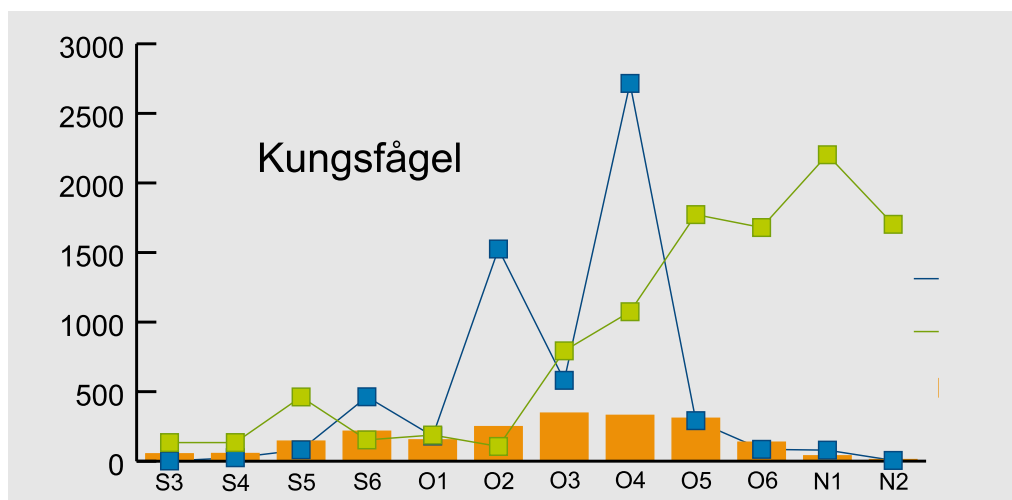
tabell 7

FLOMMEN Högsta dagssummor under hösten 2001 (21 juli - 30 september).
Highest daily totals during autumn 2001 (Flommen Reeds 21 July - 30 September).

Datum Date	Dagssumma Daily total	Talrikaste arter Most numerous species		
5 sept.	195	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	134	
		Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	49	
15 aug.	174	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	52	
		Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	40	
		Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	49	
10 aug.	160	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	86	
		Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	58	
		Kärrsångare <i>Acrocephalus palustris</i>	11	
20 aug.	127	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	51	
		Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	36	
		Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	30	
21 aug.	111	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	48	
		Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	28	
		Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	22	

Figur 1. Antal ringmärkta kungsfåglar *Regulus regulus* per femdagarsperiod (S3 = 11-15 sept. etc.) vid Falsterbo hösten 2001 (blå prickar), jämfört med hösten 2000 (gröna prickar) och medelvärdet 1980-99 (orange staplar).

Number of ringed Goldcrest Regulus regulus at Falsterbo during autumn 2001 (blue dots) distributed on five-days periods (S3 = 11-15 Sept. etc.) and compared to corresponding figures from autumn 2000 (green dots) and averages 1980-99 (orange columns).

tveksamt om denna skillnad påverkade fångstresultatet i nämnvärd grad.

Som vanligt fångades en del kort- och medeldistansflyttare mot slutet av säsongen, av vilka bl.a. gårdsmyg, rödhake, gransångare var ganska talrika (se Appendix). Jämförelserna med tidigare år är emellertid knappast relevanta för dessa arter, eftersom fångstsäsongen upphör mitt i deras flyttperiod.

Sedan 1998 har skäggmets årligen häckat i Flommen. Under 2001 ringmärktes 46 fåglar varav 41 var ungfåglar kläckta i Flommen. Totalt har nu 196 skäggmets märkts (1995: 2, 1998: 49, 1999: 31, 2000: 68). Trots detta är antalet egna kontroller från en säsong till nästa mycket lågt. Hösten 2001 kontrollerades endast en skäggmets, märkt som ungfågel i september 2000.

Rariteter saknades denna höst (Tabell 3) men två mindre korsnabbar var i alla fall "oväntat". Det är ju inte direkt någon vassart.

ÖVRIG MÄRKNING I denna kategori ingår all fångst av flygga fåglar utanför standardprogrammet. Större delen (658 av 930 fåglar) utgörs av fångsten inom tärnprojektet på Nabben (se nedan). Därutöver fångades bl.a. en vattenrall som flög in i golfbanans skyddsnät, svalor till visning för besökande grupper i dåligt väder och två skator som snyltade i hönshuset.

KENTSKA TÄRNOR - ringmärkning vid Nabben. Resultatet av det tredje årets specialstudier av kentska tärnor på Falsterbohalvön blev antalsmässigt dåligt (97 st fångade, varav 17 kontroller).

Totalt gjordes 26 fångstförsök mellan den 29 juni och den 15 september. Fångsten bedrevs nattetid vid Nabben där fåglarna fångades med hjälp av slöjnet och bandspelare. Samtliga kentska tärnor färgmärktes med två färgringar, gul ovanför metallringen på höger ben samt en röd ring på vänster ben.

Den första säsongens färgmärkningar antyder att kentska tärnor är mycket rörliga under sommaren (Fig. 2A). På två tärnor vid Gdansk i Polen avläste observatörerna även metallringarna och det visade sig att fåglarna (en ungfågel och en gammal) var ringmärkta samtidigt. Det antyder att föräldrar och ungar följs åt. Ytterligare ett tiotal avläsningar gjordes längs den skånska kusten mellan Åhus och Spillepeng och i slutet av september gjordes två observationer i Nederländerna. De vid Nabben kontrollerade fåglarna var märkta som boungrar inom ett ganska vidsträckt område.

Figur 2. A: Återfynd av färgmärkta kentska tärnor *Sterna sandvicensis* från Falsterbo 2001. **B:** Ringmärkningsplatser för boungrar av kentska tärnor kontrollerade vid Falsterbo under sin första sommar.

A: Recoveries of Sandwich Terns *Sterna sandvicensis* colour-ringed at Falsterbo during 2001. **B:** Ringing sites for nestling Sandwich Terns controlled at Falsterbo during their first summer.

Vitvingad tärna *Chlidonias leucopterus* och kentsk tärna *Sterna sandvicensis*, Nabben 18 aug. 2001. Vem är mest vitvingad? (Foto: Anders Wirdheim)

de runt Östersjön (Sverige, Danmark, Tyskland och Estland, Fig. 2B).

Hittills har mer än 300 tärnor fångats vid Nabben och ännu har inga återfångster mellan två somrar gjorts på lokalen. Inför och under nästa sommar kommer eftersök av färgmärkta tärnor att

Vitvingad tärna *Chlidonias leucopterus* 3k+, Nabben 18 aug. 2001. Den första ringmärkta i Sverige (Foto: Anders Wirdheim).

göras, för att utreda om de finns vid Falsterbo regelbundet eller ej.

I år fångades ytterligare ett antal ungfåglar som påbörjat sin ruggning i början av september, vilket visar att den ruggande ungfågel som infångades ifjol inte var någon tillfällighet. I övrigt har vi förstärkt materialet som beskriver tillväxten för ungfågarna och de äldre fåglarnas ruggning.

Andra arter fångades också och vanligaste märkart blev kärnsnäppa (338, Tabell 8). Udda arter var en storskarv (ny märkart för stationen), en kustpipare, två sandlöpare, två svarttärnor och en vitvingad tärna, den första ringmärkta i Sverige. I början av september fångades tre rödbenor av den isländska rasen *robusta*. Att isländska rödbenor regelbundet övervintrar i Skåne har varit känt i många år. Nu vet vi också att de anländer åtminstone från början av september.

Flera nätter förekom det att bärnstensletare eller unga kärlekspar försökte ta sig ut på Måklappen. En del blev arga när de vänligt men bestämt blev upplysta om beträdnadsförbudet. Man undrar hur ofta överträdelser egentligen förekommer.

tabell 8

NABBEN - antal ringmärkta fåglar år 2000.
Ringed birds at Nabben 2000.

Arter <i>Species</i>	Antal <i>Numbers</i>
Storskarv <i>Phalacrocorax carbo</i>	1
Gravand <i>Tadorna tadorna</i>	3
Kricka <i>Anas crecca</i>	13
Strandskata <i>Haematopus ostralegus</i>	3
Mindre strandpipare <i>Charadrius dubius</i>	1
Större strandpipare <i>Charadrius hiaticula</i>	15
Kustpipare <i>Pluvialis squatarola</i>	1
Kustsnäppa <i>Calidris canutus</i>	44
Sandlöpare <i>Calidris alba</i>	2
Småsnäppa <i>Calidris minuta</i>	13
Spovsnäppa <i>Calidris ferruginea</i>	15
Kärnsnäppa <i>Calidris alpina</i>	338
Brushane <i>Philomachus pugnax</i>	10
Enkelbeckasin <i>Gallinago gallinago</i>	1
Myrspov <i>Limosa lapponica</i>	2
Svartsnäppa <i>Tringa erythropus</i>	1
Rödbena <i>Tringa totanus</i>	13
Gluttsnäppa <i>Tringa nebularia</i>	10
Grönbenä <i>Tringa glareola</i>	8
Drillsnäppa <i>Actitis hypoleucos</i>	4
Roskarl <i>Arenaria interpres</i>	1
Skrattmå <i>Larus ridibundus</i>	6
Kentsk tärna <i>Sterna sandvicensis</i>	88
Fisktärna <i>Sterna hirundo</i>	31
Silvertärna <i>Sterna paradisaea</i>	2
Småtärna <i>Sterna albifrons</i>	4
Svarttärna <i>Chlidonias niger</i>	2
Vitvingad tärna <i>Chlidonias leucopterus</i>	1
Stenskvätta <i>Oenanthe oenanthe</i>	1
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	4
SUMMA (Total)	658

LÅNGSIKTIGA TRENDER Det standardiserade fångstprogrammet, vars målsättning är att spegla långsiktiga beståndsförändringar, har nu pågått i 22 år. En samlad redovisning av de långsiktiga trenderna under de 20 första åren (1980-1999) är under tryckning i *Ornis Svecica* (Karlsson m.fl. 2002). Uppsatsen innehåller också en diskussion om användbarheten av materialet. Som framgår av ovanstående redovisning av resultaten för 2001,

är fångsten under en enskild säsong alltid påverkad av vädret i ena eller andra riktningen. På lång sikt tar emellertid dessa positiva eller negativa faktorer ut varandra och man får en trend som med hög sannolikhet speglar beståndsförändringar. Vid Falsterbo är höstsiffrorna att föredra som underlag för långsiktiga trender framför vårsiffrorna. Under hösten är koncentrationen av fåglar till Falsterbonäset större och inflytandet av extrema vädersituationer mindre, vilket ger "jämnare" trender. Dessutom är stickproven under höstarna i allmänhet större och arterna fler.

En uppdatering med de senaste två höstarnas siffror visar i stort sett samma mönster som i 20-årsredovisningen, dvs. en majoritet av signifikant minskande arter bland långdistansflyttarna (13 av 23 arter) och ett mera blandat resultat hos övriga kategorier flyttare (Tabell 9). Fortfarande har endast en art bland långdistansflyttarna (svarthätan) en signifikant positiv trend, den har dessutom förstärkts. Bland de signifikant negativa trenderna hos långdistansflyttarna har en (grå flugnappare) försvunnit sedan 20-årssammanställningen och en (grönsångare) har tillkommit. Dessutom har de signifikanta trenderna förstärkts för två arter (buskskvätta och lövsångare) medan de har försvagats för fyra arter (backsvala, ladusvala, trädpiplärka och härmsångare).

Hos kort- och medeldistansflyttare finns fyra signifikant ökande arter av vilka signifikansen har förstärkts hos två (grånsångare och brandkronad kungsfågel). Det finns fem arter som minskar signifikant och jämfört med 20-årssammanställningen har en (järnsparv) försvunnit och en ny (hämppling) tillkommit. Därtill har trenderna för stare och gulspurv förstärkts.

I gruppen partiella flyttare och invasionsarter är signifikanta trender svåra att erhålla, eftersom arterna uppträder i starkt växlande antal under invasions- respektive icke-invasionsår. Det finns en art med klart negativ trend (gråspurv) och dessutom minskar nu också pilfinken signifikant, vilket den inte gjorde i 20-årssammanställningen.

Av de 49 arterna finns alltså fem signifikant positiva trender, 24 icke-signifikanta och 20 signifikant negativa. Merparten av arterna är nattsträckare men för de arter som flyttar under dagtid ligger en jämförelse med sträckräkningarna vid Nabben nära till hands. I den lista som presenteras av Roos (2001) och som visar utvecklingen under perio-

tabell 9

LÅNGSIKTIGA FÖRÄNDRINGAR i fångstsiffrorna för 49 arter under 1980-2001 uttryckta som korrelation mellan säsongssumma under hösten och kalenderår (Spearman's rangkorrelationskoefficient). Korrekationer för lika antal har gjorts i fall då mer än fem lika antal finns i en serie.

* $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$. F efter artnamnet = Flommen, övriga uppgifter från Fyren.

Long-term changes of ringing totals in 49 species during 1980-2001, expressed as correlations between autumn totals and calendar year (Spearman's Rank Correlation Coefficient). Corrections for tied observations were made in cases with more than five tied observations. * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$,

*** $p < 0,001$. F after species's name = Flommen Reeds, all other figures from the Lighthouse garden.

Långdistansflyttare / Long distance migrants	Rs 1980-2001
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	+0,588 **
Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i> F	+0,283
Törnsångare <i>Sylvia communis</i>	+0,233
Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i> F	+0,001
Kärrsångare <i>Acrocephalus palustris</i> F	-0,134
Mindre flugsnappare <i>Ficedula parva</i>	-0,233
Ärtsångare <i>Sylvia curruca</i>	-0,273
Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	-0,279
Gulärta <i>Motacilla flava</i> F	-0,308
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	-0,396
Grönsångare <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	-0,469 *
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	-0,518 *
Härmsångare <i>Hippolais icterina</i>	-0,551 **
Trädiplärka <i>Anthus trivialis</i>	-0,588 **
Backsvala <i>Riparia riparia</i> F	-0,623 **
Ladusvala <i>Hirundo rustica</i> F	-0,653 **
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	-0,680 ***
Göktyta <i>Jynx torquilla</i>	-0,710 ***
Svartvit flugsnappare <i>Ficedula hypoleuca</i>	-0,736 ***
Buskskvätta <i>Saxicola rubetra</i> F	-0,744 ***
Törnskata <i>Lanius collurio</i>	-0,761 ***
Näktergal <i>Luscinia luscinia</i>	-0,763 ***
Stenskvätta <i>Oenanthe oenanthe</i>	-0,869 ***

den 1973-2000 finns tolv av arterna i Tabell 9 med. Utan att föregripa kommande analyser kan vi konstatera vid en direkt jämförelse (alltså utan att välja en gemensam tidsperiod) att elva av dessa tolv arter visar likartade trender. Gulärta, ängspiplärka och grönsiska har icke-signifikanta trender. Backsvala, ladusvala, trädiplärka, sädesärta, stare, hämpling, gulspurv och sävsparv har alla signifikant negativa trender. Den art, som skiljer sig i de bägge mätningarna, är grönfinken, som ökar signifikant i sträckräkningarna men visar en icke-signifikant trend, om man använder fångstsiffrorna.

ÅTERFYND OCH KONTROLLER Under tiden maj 2001 - mars 2002 rapporterades totalt 87 återfynd av fåglar märkta i Falsterbo och 83 fåglar med främmande ringar (33 utländska) kontrollerades. Bland återfynden var rörsångare (13), kungsfågel (11) och taltrast (9) de vanligaste arterna av totalt 27. Bland de främmande kontrollerna var kentsk tärna (18), rörsångare (11) och blåmes (15) talrikast av totalt 20 arter. Årets kontroller av våra egna märkningar (efter minst 3 månader) var 90 av 16 arter. De talrikaste var rörsångare (30) och blåmes (11). Nedan kommenteras några av fynden artvis:

tabell 9 (forts.)

Medel-/kortdistansflyttare // Medium-/short-distance migrants	Rs 1980-2001
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	+0,767 ***
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	+0,617 **
Brandkronad kungsfågel <i>Regulus ignicapillus</i>	+0,601 **
Koltrast <i>Turdus merula</i>	+0,516 *
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	+0,339
Svart rödstjärt <i>Phoenicurus ochruros</i>	+0,329
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	+0,211
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	+0,156
Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	+0,101
Grönfink <i>Carduelis chloris</i>	+0,025
Rödvingetrast <i>Turdus iliacus</i>	-0,126
Bergfink <i>Fringilla montifringilla</i>	-0,175
Ängsplärka <i>Anthus pratensis</i>	-0,280
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	-0,317
Hämpling <i>Carduelis cannabina</i>	-0,524 *
Sädesärla <i>Motacilla alba</i>	-0,526 *
Gulsparr <i>Emberiza citrinella</i>	-0,562 **
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	-0,711 ***
Sävsparv <i>Emberiza schoeniclus</i>	-0,901 ***

Partiella flyttare / Invasionsarter // Partial / irruptive migrants	Rs 1980-2001
Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	+0,331
Domherre <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	+0,199
Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	+0,147
Trädkrypare <i>Certhia familiaris</i>	+0,039
Talgoxe <i>Parus major</i>	-0,264
Pilfink <i>Passer montanus</i>	-0,475 *
Gråsparv <i>Passer domesticus</i>	-0,827 ***

Kricka: En fågel märkt på Nabben sköts i Frankrike efter 15 dagar.

Tornfalk: Fyrhonan fångades och visade sig vara märkt vid Krankesjön som bounge 1997.

Strandskata: En ungfågel märkt på Nabben återfanns i norra Frankrike efter nio dagar.

Kentsk tärna: Se Fig. 2.

Ladusvala: En gammal hona märkt i maj 1999 återfångades som häckande i England 2001.

Björktrast: En fågel skjuten i Frankrike i januari och en trafikdödad i Norge i juli.

Rörsångare: Totalt 13 återfynd och elva kontroller från Norge och Finland i norr till Marocko i söder.

Kungsfågel: Fler utlandsåterfynd efter fjolårets storfångst: en i Strasbourg, Frankrike efter 20 dagar och en i Cleveland, England (89 mil på 5 dagar).

Pungmes: Sju kontroller från den sydvästskańska populationen, varav en var märkt som bounge 2000, kontrollerad vid Fyren 21 september 2000 och åter kontrollerad i Flommen 22 september 2001!

Nötskrika: En gammal fågel ringmärkt under invasionsåret 1994 återfanns död i Ljungarum, Skåne, sju år senare, dvs. den var minst 9k.

TACK I ringmärkningsarbetet deltog (förutom undertecknade): Mattias Backlund, Lothar Bach, John Bengtsson, PG Bentz (även guide), Ute

Bradter, Petra Burkhardt, Louis Hansen, Alex Hellquist, Björn Hillarp, Olof Jönsson, Ulrika Kaby, Maja Karlsson, Måns Karlsson, Odd Kjellberg (även guide), Ulf Lundwall, Björn Malmhagen, Rachel Muheim, Anna Nilsson, Karin Persson (även guide), Jesper Segergren, Jonas Sundberg (även guide), Göran Svahn, Kaj Svahn, Patrik Söderberg, Mattias Ullman och Niklas Winqvist.

I Falsterbokommittén ingick (förutom under-tecknade) Thomas Alerstam, P-G Bentz, Paul Eric Jönsson, Nils Kjellén, Björn Malmhagen, Karin Persson, Roland Sandberg och Susanne Åkesson. Leif Hansson skötte stationens ekonomi och bok-föring på ett utmärkt sätt och Lennart Sandholm hjälpte till med allehanda praktiska göromål.

Den löpande fältverksamheten finansieras genom inkomster från guidning och försäljning. Till guidningen erhöles ekonomiskt stöd från Länsstyrelsens Miljövårdsenhet, Vellinge kommun och från Studieförbundet. Anslag ur Nils Olof Berggrens fond (Kungl. Fysiografiska Sällskapet, Lund) erhöles till radiosändarförsök och från Gustaf Danielssons Fond (SOF) till bearbetning av fångstsiffror i monitoreringsyfte. Björn Hillarp, Lisa Kristoffersson och Falsterbo Konsthall har hjälpt till med försäljning.

Till ovanstående och till alla andra som engagerat sig i eller bidragit till stationens verksamhet under 2001 framför vi härmed vårt hjärtliga tack.

Slutligen vill vi rikta ett alldeles speciellt tack till OLLE HÖGSTEDT, Malmö, som genom en frikostig donation gjorde det möjligt för oss att anskaffa och inreda ett nytt ringmärkningshus (se bilder t.h.). Huset klarade "funktionstestet" med 3000 märkta fåglar på en dag med bravur! Tyvärr hann Olle aldrig se sin skapelse i färdigt skick, eftersom han tragiskt nog avled i april 2002.

Denna artikel utgör:

Meddelande nr 210 från Falsterbo Fågelstation

REFERENSER

- Gezelius, L. & Nilsson, L. (red.). 2002. *Årsrapport 2002 från Tåkerns fältstation*. Mjölby.
- Karlsson, L., Ehnborn, S., Persson, K. & Walinder, G. 2002. Changes in numbers of migrating birds at Falsterbo, South Sweden, during 1980-99, as reflected by ringing totals. - *Ornis Svecica* under tryckn.

Det nya ringmärkningshuset anlände från Lund under vintern på lastbil som p.g.a. tyngden körde fast i sanden. Så småningom backades ekipaget in till uppställningsplatsen. På bilden nederst har huset fått sadeltak (Foto: Lennart Karlsson och Sophie Ehnborn).

- Nielsen, B. 2002. Ringmärkningsverksamheten 2001. -*Fåglar i Kvismaren*. Årsskrift 2001: 49-63.
- Roos, G. 1984. Flyttning, övervintring och livslängd hos fåglar ringmärkta vid Falsterbo (1947-1980). *Anser*. Suppl. 13. Lund.
- Roos, G. 2001. Sträckfågelräkningar vid Falsterbo 2000. *Fåglar i Skåne* 2000: 76-90.
- Svensson, S. 2000. Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 1999. Lund.

SUMMARY Daily trapping and ringing of migrants (mainly passerines) was carried out at Falsterbo (55.23 N, 12.50 E), southern Sweden, during spring and autumn of 2001. Annual and seasonal totals of all species are given in Appendix along with long-term averages. The annual total was 26 652 birds of 113 species (average 1980-2000: 23 905). About 95% were trapped within the standardized scheme. The most numerous species were Wren, Robin, Reed Warbler, Willow Warbler, Goldcrest and Blue Tit. It was the second consecutive year with extremely large numbers of Goldcrests (6 200). During autumn, also partial migrants such as: Great Spotted Woodpecker, Long-tailed Tit, Blue Tit and Redpoll were trapped in fairly high numbers. During late summer the trapping of Sandwich Terns (and other species) continued at Nabben.

This paper contains some short comments on the ringing in 2001, on the long term trends in the ringing totals and on recent recoveries. Unless stated otherwise, expressions like "normal", "average", "mean index" etc. in the text refer to averages 1983-92. Rare species ringed in 2001 are listed in Table 3.

Lighthouse garden 21 March - 10 June

The grand total in spring was 2 653 birds of 54 species, which is 2/3 of the average (4 304). Most numerous were Willow Warbler (958), Robin (377), Dunnock (193), Goldcrest (141) and Wren (104). All species (except Bluethroat) that were ringed in numbers above average were short- or medium-distance migrants (Table 1, Appendix).

Among the long-distance migrants only Bluethroat was caught in more than average numbers. Although the trapping of long-distance migrants during spring is very weather dependent, the low numbers of for example Thrush Nightingale, Garden Warbler, Willow Warbler and Pied Flycatcher were well in

line with the long-term trends in autumn, though in Reed Warbler and Blackcap they were not. The number of Robins (377) was the lowest spring total during 22 springs of standardised trapping. If only the captures in May are considered, there is a significant decline over the years, while as a whole there is no significant trend. Maybe a part of the population is declining and this part is passing Falsterbo during early May to a greater extent?

Weather situations that could cause great downfalls did not appear this spring. The highest daily total was "only" 212 birds 21 April (Table 2). This day, 22 Chiffchaffs were ringed, which is the highest number ever in spring. On 8 May five Bluethroats were ringed, which is exceptionally many.

Lighthouse garden 21 July - 10 November

During the autumn season at the Lighthouse garden 19 459 birds of 68 species were ringed, which is well above average (12 687). Like last year Goldcrest was the most numerous species. Also Wren (1 254), Robin (2 999) and Blue Tit (4 200) were common. Of these four species three are short- or medium distance migrants and the fourth is a irruptive/partial migrant. The other species caught in numbers above average, Song Thrush, Chiffchaff, Chaffinch and Bullfinch, also belong to these two groups of migrants (Table 4).

Among the long-distance migrants only Blackcap and Spotted Flycatcher were ringed in numbers above average (Table 4). Close to average were Redstart, Lesser Whitethroat and Whitethroat. But several species in this group were well below average: Tree Pipit, Garden Warbler, Willow Warbler and Pied Flycatcher (Table 4, Appendix).

Among irruptive/partial migrants fairly high numbers were reached for Great Spotted Woodpecker (2nd highest total 1980-2001), Bullfinch (highest), Redpoll (highest without using tape recorder) and Crossbill.

The temporal distribution of Goldcrest differed between 2000 and 2001 (Fig. 1). The median date 1980-99 for Goldcrest is 12 October. During autumn 2001, the median date was 17 October which was closer to normal than the very late 28 October in 2000. We assumed that during 2000 a big part of the Goldcrests trapped late in the season had an eastern origin. Thus, this part would be smaller in 2001.

The mean wind force during the later part of the migration period of Goldcrest (21 Oct. - 10 Nov.) was about the same both years. However, winds from

south-easterly directions (between E and S) were more frequent during 2000 than during 2001, especially during the 10 days in November. In 2001 winds from westerly directions (between SW and NW) were predominant. This difference may be one reason to the low numbers of Goldcrest at the end of the 2001 season.

The highest daily totals are shown in Table 6. On 17 October, 3 071 birds were ringed, the highest daily total ever. About 2800 birds were caught before 11 a.m. Then a fog rolled in from the west. Most probably, there was fog over the sea already at night which stopped the migration and caused the exceptional downfall of night migrants.

Flommen reeds 21 July - 30 September

The total, 3 299 birds of 43 species is very low. At Flommen the majority consists of three species: Sedge, Reed and Willow Warblers, which is shown in Table 7 where the highest daily totals listed. The number of Sedge Warblers (594) was just above average, but well below for Reed (1527) and Willow Warbler (694, Table 4, Appendix). Also Swallow (90), Whinchat (24) and Marsh Warbler (68) were caught in low numbers.

The low number of Reed Warbler may be the result of a poor breeding season. However, this was not, as expected, reflected in the percentage of juveniles, which was the same (76%) as in 2000 when exceptionally many Reed Warblers were ringed. Furthermore, reports from some breeding areas were not indicating a poor breeding season.

Since 1998 Bearded Tit has bred in Flommen. In spite of totally 196 ringed birds, only one was controlled in 2001. It was ringed as a juvenile in September 2000.

The Sandwich Tern Project

The study of the Sandwich Tern at Falsterbo continued on its third season. Between 29 June and 15 September, 97 Sandwich Terns (incl. 17 controls) were trapped in mistnets at Nabben. This year the Sandwich Terns were also colour-ringed with yellow ring above the metal ring on the right tarsus and a red ring on the left tarsus. The colour-ringing was done in order to obtain more data about the post-breeding movements of the birds during late summer and early autumn.

The first season of colour-ringing suggests that Sandwich Terns are very mobile during summer (Fig. 2A). Observations were made in Poland, along the

coast of Skåne during summer, and in the Netherlands in September. Already ringed Sandwich Terns trapped at Nabben, were ringed as chicks in Sweden, Denmark, Germany and Estonia (Fig. 2B).

All in all 658 birds were ringed (Table 8). The most common species was Dunlin (338). Odd species were one Cormorant, one Grey Plover, two Sanderlings, two Black Terns and one White-winged Black Tern (first ever ringed in Sweden).

Long term trends

The aim of the standardized trapping programme is to show long-term population changes, reflected by the ringing totals. The programme is now covering 22 years. A presentation of the results from the first 20 years along with a evaluation of the method is in press (Karlsson et al, 2002). As shown in this report on the results from 2001, weather factors (positive or negative) always influence the totals during one single season. However, in a long-term perspective these factors are "evened out" and the trends are useful as long-term monitoring tools. At Falsterbo, autumn totals are considered as more useful than spring totals, due to larger samples, more species and less influence from extreme weather situations.

An update with the figures from 2000 and 2001 (autumn totals) shows about the same pattern as the 20-year trends, i.e. a majority of significantly decreasing trends among long-distance migrants (13 of 23 species) and a mix of increasing, even and decreasing species among other categories of migrants (Table 9). Blackcap is still the only long-distance migrant showing a significantly increasing trend. Among the significantly decreasing long-distance migrants, one (Wood Warbler) was new and one (Spotted Flycatcher) discontinued, compared to the 20-year trends. Furthermore, the significantly decreasing trends were strengthened in two species (Whinchat and Willow Warbler), while they were weakened in four species (Sand Martin, Swallow, Tree Pipit and Icterine Warbler).

Four species among medium- and short-distance migrants show significantly increasing trends of which two (Chiffchaff and Firecrest) were strengthened compared to the 20-year trends. Five species are significantly decreasing. One of them (Linnet) is new and one (Dunnock) has discontinued. The trends in Starling and Yellowhammer were strengthened.

Among partial migrants significant trends are difficult to obtain due to the large changes in ringing totals between "irruption years" and years without

Delar av personalen på Falsterbo Fågelstation (samt fyra barn) hösten 2001. Övre raden fr.v.: Karin Persson, Jonas Sundberg, Olof Jönsson, Jesper Segergren, Roine Strandberg (längst bak), Ute Bradter, Göran Walinder, PG Bentz samt Lennart Karlsson med Milla och Mette. Främre raden fr.v.: Maja Karlsson, Sophie Ehnborn, Petra Burkhardt, Måns Karlsson och John Bengtsson. (Foto: Lothar Bach).

irruptions. However there is one highly significant negative trend (House Sparrow). Additionally, Tree Sparrow is now also showing a significantly negative trend, which was not the case in the 20-year trends.

In summary, there were five significantly increasing trends, 24 non-significant and 20 significantly negative trends in a sample of 49 species. Most species are nocturnal migrants, but in twelve species of diurnal migrants comparisons with results from the migration counts at Nabben (Roos 2001) were made. All but one showed similar trends: Yellow Wagtail, Meadow Pipit and Siskin showed non-significant trends, while Sand Martin, Swallow, Tree Pipit, White Wagtail, Starling, Linnet, Yellowhammer and Reed Bunting all showed significantly decreasing trends.

Recoveries Between May 2001 and March 2002, 87 recoveries were reported and 83 birds ringed elsewhere (33 foreign) were controlled at Falsterbo. Additionally, 90 recaptures were made of birds ringed at Falsterbo more than three months earlier.

Among the most interesting recoveries was a Swallow ringed as adult female in May 1999 and found breeding in England June 2001. The Goldcrest "irruption" last year gave two more recoveries abroad: one in Strasbourg, France after 20 days and one in Cleveland, England (895 kms in 5 days). For Sandwich Tern recoveries, see Fig.2.

**LENNART KARLSSON, SOPHIE EHNBO
PETER OLSSON, GÖRAN WALINDER**
Falsterbo fågelstation, Fyren,
S-239 40 Falsterbo, Sweden
e-post: birdobs@fbo.pp.se

appendix

FALSTERBO 2001 Antal ringmärkta fåglar under 2001 fördelade på kategorier (standard- resp. övrig fångst) och lokaler. Mv = tioårsmedelvärde 1983-1992.

Numbers of ringed birds at Falsterbo 2001 divided into categories (standard trapping and others) and sites. Av = ten-year average 1983-92.

	Standardiserad fångst <i>Standardized trapping</i>						Övrigt <i>Others</i>		Totalt <i>Total</i>
	Fyren		Fyren		Flommen		Flygg	Pull	
	<i>Lighthouse</i>		<i>Lighthouse</i>		<i>Reed bed</i>		<i>Full</i>	<i>Nest-</i>	
	21.3 - 10.6		21.7 - 10.11		21.7 - 30.9		<i>grown</i>	<i>lings</i>	
	-01 Mv/Av		-01 Mv/Av		-01 Mv/Av		-01	-01	-01
STORSKARV <i>Phalacrocorax carbo</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
GRAVAND <i>Tadorna tadorna</i>	-	-	-	-	-	-	3	-	3
KRICKA <i>Anas crecca</i>	-	-	-	-	-	-	13	-	13
GRÄSAND <i>Anas platyrhynchos</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	1
SPARVHÖK <i>Accipiter nisus</i>	1	1	25	31	1	1	-	-	27
TORNFALK <i>Falco tinnunculus</i>	-	-	3	-	-	-	-	6	9
VATTENRALL <i>Rallus aquaticus</i>	-	-	-	-	2	1	1	-	3
STRANDSKATA <i>Haematopus ostralegus</i>	-	-	-	-	-	-	3	-	3
M. STRANDPIPARE <i>Charadrius dubius</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
ST. STRANDPIPARE <i>Charadrius hiaticula</i>	-	-	-	-	-	-	15	-	15
KUSTPIPARE <i>Pluvialis squatarola</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
KUSTSNÄPPA <i>Calidris canutus</i>	-	-	-	-	-	-	44	-	44
SANDLÖPARE <i>Calidris alba</i>	-	-	-	-	-	-	2	-	2
SMÅSNÄPPA <i>Calidris minuta</i>	-	-	-	-	-	-	13	-	13
SPOVSNÄPPA <i>Calidris ferruginea</i>	-	-	-	-	-	-	15	-	15
KÄRRSNÄPPA <i>Calidris alpina</i>	-	-	-	-	-	-	338	-	338
BRUSHANE <i>Philomachus pugnax</i>	-	-	-	-	-	-	10	-	10
ENKELBECKASIN <i>Gallinago gallinago</i>	-	-	-	-	1	2	1	-	2
MYRSPOV <i>Limosa lapponica</i>	-	-	-	-	-	-	2	-	2
SVARTSNÄPPA <i>Tringa erythropus</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
RÖDBENA <i>Tringa totanus</i>	-	-	-	-	-	-	25	-	25
GLUTTSNÄPPA <i>Tringa nebularia</i>	-	-	-	-	-	-	10	-	10
SKOGSSNÄPPA <i>Tringa ochropus</i>	-	-	-	-	1	-	-	-	1
GRÖNBENA <i>Tringa glareola</i>	-	-	-	-	5	7	8	-	13
DRILLSNÄPPA <i>Actitis hypoleucos</i>	-	-	-	-	-	-	4	-	4
ROSKARL <i>Arenaria interpres</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
SKRATTMÅS <i>Larus ridibundus</i>	-	-	-	-	-	-	6	-	6
KENTSK TÄRNA <i>Sterna sandvicensis</i>	-	-	-	-	-	-	88	-	88
FISKTÄRNA <i>Sterna hirundo</i>	-	-	-	-	-	-	31	-	31
SILVERTÄRNA <i>Sterna paradisaea</i>	-	-	-	-	-	-	2	-	2
SMÅTÄRNA <i>Sterna albifrons</i>	-	-	-	-	-	-	4	-	4
SVARTTÄRNA <i>Chlidonias niger</i>	-	-	-	-	-	-	2	-	2
VITVING. TÄRNA <i>Chlidonias leucopterus</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
HORNUGGLA <i>Asio otus</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	1
NATTSKÄRRA <i>Caprimulgus europaeus</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	1
GÖKTYTA <i>Jynx torquilla</i>	-	4	2	2	-	1	-	-	2
SPILLKRÅKA <i>Dryocopus martius</i>	-	-	2	4	-	-	-	-	2
ST. HACKSPETT <i>Dendrocopos major</i>	-	-	44	7	-	-	-	-	44
MINDRE HACKSPETT <i>Dendrocopos minor</i>	-	-	1	2	-	-	-	-	1

appendix (forts.)

	Standardiserad fångst Standardized trapping						Övrigt Others		Totalt Total
	Fyren Lighthouse		Fyren Lighthouse		Flommen Reed bed		Flygg Full grown	Pull Nest- lings	
	21.3 - 10.6	-01 Mv/Av	21.7 - 10.11	-01 Mv/Av	21.7 - 30.9	-01 Mv/Av	-01	-01	
TRÄDLÄRKA <i>Lullula arborea</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	1
BACKSVALA <i>Riparia riparia</i>	-	-	1	4	15	54	-	-	16
LADUSVALA <i>Hirundo rustica</i>	-	2	-	7	90	157	8	-	98
HUSSVALA <i>Delichon urbica</i>	-	-	-	-	-	-	9	-	9
TRÄDPIPLÄRKA <i>Anthus trivialis</i>	4	17	112	162	17	25	-	-	133
ÄNGSPIPLÄRKA <i>Anthus pratensis</i>	-	1	3	11	1	2	-	-	4
GULÄRLA <i>Motacilla flava</i>	1	-	-	7	29	51	-	-	30
FORSÄRLA <i>Motacilla cinerea</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	1
SÄDESÄRLA <i>Motacilla alba</i>	5	11	6	31	7	17	-	-	18
GÄRDSMYG <i>Troglodytes troglodytes</i>	104	55	1254	452	43	24	33	-	1434
JÄRNSPARV <i>Prunella modularis</i>	193	180	304	248	20	69	16	-	533
RÖDHAKA <i>Erithacus rubecula</i>	377	979	2999	2050	97	61	65	-	3538
NÄKTERGÅL <i>Luscinia luscinia</i>	9	20	2	7	-	-	-	-	11
BLÅHAKA <i>Luscinia svecica</i>	7	5	-	-	1	2	-	-	8
SV. RÖDSTJÄRT <i>Phoenicurus ochruros</i>	7	10	7	5	-	-	-	-	14
RÖDSTJÄRT <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	65	99	188	176	4	7	1	-	258
BUSKSKVÄTTA <i>Saxicola rubetra</i>	1	8	6	14	24	57	-	-	31
STENSKVÄTTA <i>Oenanthe oenanthe</i>	-	4	2	12	-	8	1	-	3
RINGTRAST <i>Turdus torquatus</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	1
KOLTRAST <i>Turdus merula</i>	58	61	46	38	-	-	41	-	145
BJÖRKTRAST <i>Turdus pilaris</i>	16	2	7	5	-	-	5	-	28
TALTRAST <i>Turdus philomelos</i>	41	63	327	187	2	2	1	1	372
RÖD Vingetrast <i>Turdus iliacus</i>	12	9	31	26	-	-	1	-	44
DUBBELTRAST <i>Turdus viscivorus</i>	1	-	-	-	-	-	1	-	2
GRÄSHOPPSÄNGARE <i>Locustella naevia</i>	-	1	1	2	2	3	-	-	3
SÄVSÅNG. <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	-	2	-	1	594	551	-	-	594
KÄRRSÅNGARE <i>Acrocephalus palustris</i>	6	15	4	4	68	110	-	-	78
RÖRSÅNGARE <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	15	31	13	20	1527	2162	-	-	1555
TRASTSÅNG. <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	-	-	-	-	1	1	-	-	1
HÄRMSÅNGARE <i>Hippolais icterina</i>	26	38	38	45	1	4	-	-	65
HÖKSÅNGARE <i>Sylvia nisoria</i>	1	1	3	-	-	-	-	-	4
ÄRTSÅNGARE <i>Sylvia curruca</i>	98	120	73	72	7	5	5	-	183
TÖRNSÅNGARE <i>Sylvia communis</i>	66	72	43	37	23	34	-	-	132
TRÄDGÅRDSSÅNGARE <i>Sylvia borin</i>	43	71	152	210	2	4	4	-	201
SVARTHÄTTA <i>Sylvia atricapilla</i>	42	64	160	93	3	2	6	-	211
TAIGASÅNGARE <i>Phylloscopus inornatus</i>	-	-	1	1	-	-	-	-	1
GRÖNSÅNGARE <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	1	6	10	19	-	-	-	-	11
GRANSÅNGARE <i>Phylloscopus collybita</i>	65	53	256	110	22	9	10	-	353
LÖVSÅNGARE <i>Phylloscopus trochilus</i>	958	1554	694	1259	464	954	1	7	2124
KUNGSFÅGEL <i>Regulus regulus</i>	141	185	6035	1851	6	10	18	-	6200
BRANDK. KUNGSF. <i>Regulus ignicapillus</i>	9	2	7	1	-	-	-	-	16
GRÅ FLUGSNAPPARE <i>Muscicapa striata</i>	3	20	115	78	1	2	-	-	119
MINDRE FLUGSN. <i>Ficedula parva</i>	1	4	2	6	-	-	-	-	3
SVARTVIT FLUGSN. <i>Ficedula hypoleuca</i>	10	49	91	126	6	3	1	-	108

appendix (forts.)

	Standardiserad fångst Standardized trapping						Övrigt Others		Total Total
	Fyren Lighthouse		Fyren Lighthouse		Flommen Reed bed		Flygg Full grown	Pull Nest- lings	
	21.3 - 10.6		21.7 - 10.11		21.7 - 30.9				
	-01	Mv/Av	-01	Mv/Av	-01	Mv/Av	-01	-01	-01
SKÄGGMES <i>Panurus biarmicus</i>	-	-	-	-	46	-	-	-	46
STJÄRTMES <i>Aegithalos caudatus</i>	1	2	44	21	-	-	-	-	45
SVARTMES <i>Parus ater</i>	-	1	19	118	-	-	1	6	26
BLÅMES <i>Parus caeruleus</i>	7	12	4200	3309	27	69	5	43	4282
TALGOXE <i>Parus major</i>	22	36	544	594	1	2	20	148	735
NÖTVÄCKA <i>Sitta europaea</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	1
TRÄDKRYPARE <i>Certhia familiaris</i>	-	2	39	18	-	-	-	-	39
TRÄDG.TRÄDKRYP. <i>Certhia brachydactyla</i>	1	1	1	-	-	-	-	-	2
PUNGME <i>Remiz pendulinus</i>	-	-	-	-	12	24	-	-	12
TÖRNSKATA <i>Lanius collurio</i>	5	27	19	23	13	8	-	-	37
VARFÅGEL <i>Lanius excubitor</i>	-	-	2	1	-	-	-	-	2
NÖTSKRIKA <i>Garrulus glandarius</i>	-	-	2	2	-	-	-	-	2
SKATA <i>Pica pica</i>	-	-	1	3	-	-	2	-	3
NÖTKRÅKA <i>Nucifraga caryocatactes</i>	-	-	2	6	-	-	-	-	2
STARE <i>Sturnus vulgaris</i>	15	19	1	21	-	2	4	100	120
GRÅSPARV <i>Passer domesticus</i>	-	-	2	13	-	1	-	-	2
PILFINK <i>Passer montanus</i>	-	1	10	104	-	-	-	-	10
BOFINK <i>Fringilla coelebs</i>	95	144	301	144	-	1	7	-	403
BERGFINK <i>Fringilla montifringilla</i>	3	7	45	34	-	1	-	-	48
GRÖNFINK <i>Carduelis chloris</i>	31	32	137	101	2	2	2	-	172
STEGLITS <i>Carduelis carduelis</i>	5	2	-	2	-	-	-	-	5
GRÖNSISKA <i>Carduelis spinus</i>	47	147	517	548	7	45	10	-	581
HÄMPLING <i>Carduelis cannabina</i>	11	16	1	10	-	-	-	-	12
GRÅSISKA <i>Carduelis flammea</i>	7	2	202	22	1	-	6	-	216
MINDRE KORSNÄBB <i>Loxia curvirostra</i>	-	-	17	4	2	1	-	-	19
ROSENFINK <i>Carpodacus erythrinus</i>	1	2	1	1	-	1	-	-	2
DOMHERRE <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	-	8	263	54	-	-	-	-	263
STENKNÄCK <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	-	1	1	-	-	-	-	-	1
GULSPARV <i>Emberiza citrinella</i>	1	5	4	70	-	-	-	-	5
SÄVSPARV <i>Emberiza schoeniclus</i>	9	16	12	28	101	276	-	-	122
SUMMA Total	2653	4304	19459	12687	3299	4856	930	311	26652
Antal arter Species	54	-	68	-	43	-	57	7	113